De Bouwvereniging

Datum 9 juli 2026
Behandeld door Jan Boelens
Onderwerp Zienswijze De Bouwvereniging over aanvraag vergunning zoutwinning onder de Waddenzee

duurzaam betaalbaar

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Inspraakpunt winningsplan Havenmond
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN
zienswijze-mijnbouw@minezk.nl

Geachte Staatssecretaris,

Op 28 mei 2026 heeft u het ontwerpbesluit actualisering winningsplan Havenmond gepubliceerd. Dit ontwerpbesluit geeft ons aanleiding een zienswijze in te dienen. U leest onze zienswijze in deze brief.

Inleiding
Als grootste verhuurder van sociale huurwoningen in Harlingen vertegenwoordigen wij de belangen van duizenden bewoners. Eventuele gevolgen van bodemdaling raken daarmee niet alleen ons woningbezit, maar ook de leefbaarheid, betaalbaarheid en het gevoel van veiligheid van een aanzienlijk deel van de inwoners van Harlingen.

De Bouwvereniging is als woningcorporatie actief in Harlingen en omgeving en verhuurt ongeveer 2500 sociale woningen aan huishoudens in de regio. Wij onderschrijven het belang van een zorgvuldige afweging tussen economische activiteiten, maatschappelijke belangen en de bescherming van de leefomgeving. Tegelijkertijd zijn wij als verhuurder verantwoordelijk voor de veiligheid, kwaliteit en betaalbaarheid van onze woningen en voor het bieden van zekerheid aan onze bewoners. De voorgenomen zoutwinning onder de Waddenzee roept vanuit ons perspectief vragen op over de mogelijke langetermijneffecten van bodemdaling en de gevolgen daarvan voor bestaande bebouwing, funderingen en de leefomgeving. Wij verzoeken daarom om aanvullende waarborgen op te nemen voordat een vergunning onherroepelijk en operationeel wordt.

Zorg over mogelijke gevolgen voor bestaande woningvoorraad
Hoewel de verwachte effecten van zoutwinning anders zijn dan de effecten van gaswinning, kan niet worden uitgesloten dat langdurige bodemdaling of ongelijkmatige zettingen gevolgen kunnen hebben voor bestaande gebouwen. Vooral oudere woningen kunnen gevoelig zijn voor zettingsverschillen waardoor funderingsproblemen, scheurvorming of schade aan constructieve onderdelen, leidingen of aansluitingen kunnen ontstaan. De Bouwvereniging acht het van belang dat de verantwoordelijkheid voor het aantonen van veiligheid en het voorkomen van schade primair bij de initiatiefnemer van de mijnbouwactiviteit ligt.

Verzoek om toepassing van omgekeerde bewijslast
De Bouwvereniging verzoekt om in de vergunning voorwaarden op te nemen die aansluiten bij het uitgangspunt van bescherming van bewoners en gebouweigenaren.
Wij verzoeken specifiek om een regeling waar:

- voor schade aan woningen binnen het relevante beïnvloedingsgebied wordt verondersteld dat deze is veroorzaakt door de mijnbouwactiviteit, tenzij de vergunninghouder aannemelijk maakt dat een andere oorzaak aan de schade ten grondslag ligt."
- bewoners, verhuurders en andere eigenaren niet worden belast met complexe en kostbare bewijsvoering over de oorzaak van schade;
- de vergunninghouder verantwoordelijk blijft voor onafhankelijk onderzoek en schadeafhandeling.
- de aanwijzing van de onafhankelijke deskundige en de wijze van schadeafhandeling uitsluitend plaatsvindt met instemming van de gebouweigenaar, zodat het vertrouwen in de onafhankelijkheid en zorgvuldigheid van het onderzoek is gewaarborgd.

Gezien de aard van bodemdaling – waarbij effecten zich langzaam kunnen ontwikkelen en oorzaken moeilijk vast te stellen kunnen zijn – achten wij een dergelijke bewijslastverdeling noodzakelijk om rechtszekerheid te bieden.

Verzoek om nulmeting woningbezit vóór vergunningverlening
De Bouwvereniging verzoekt dringend om een onafhankelijke nulmeting van het bestaande woningbezit mogelijk te maken vóórdat de vergunning in werking treedt. Zonder een betrouwbare uitgangssituatie ontstaat achteraf onzekerheid over de oorzaak van eventuele schade. Dit kan leiden tot langdurige discussies tussen bewoners, verhuurders en vergunninghouder. Deze nulmeting dient ten minste inzicht te geven in de huidige bouwkundige staat van woningen, funderingstypen en de ligging ten opzichte van mogelijke beïnvloedingsgebieden. De nulmeting moet onafhankelijk worden uitgevoerd en toegankelijk zijn voor alle partijen. De nulmeting dient als referentiekader voor toekomstige schade beoordeling. De kosten voor de nulmeting zijn voor de initiatiefnemer van de mijnbouwactiviteit.

Verzoek om financiële zekerheid
De Bouwvereniging verzoekt om vooraf financiële zekerheid van de vergunninghouder te verlangen, zodat eventuele schade aan woningen en leefomgeving snel, volledig en zonder onzekerheid voor bewoners en eigenaren kan worden vergoed.

Voorwaarden voor monitoring en bijsturing
De Bouwvereniging verzoekt daarnaast om de volgende voorwaarden aan de vergunning te verbinden:

1. Continue monitoring van bodemdaling en mogelijke effecten op de gebouwde omgeving;
2. Periodieke rapportage over de resultaten van deze monitoring;
3. Een duidelijk vastgelegd interventiemechanisme waarbij de winning wordt aangepast of stilgelegd als grenswaarden worden overschreden;
4. Betrokkenheid van gemeenten, woningcorporaties en andere eigenaren van vastgoed bij de evaluatie van effecten.

Stichting
v/h De Bouwvereniging

Bezoekadres
Bolswardervaart 1
8862 SE Harlingen

Correspondentieadres
Postbus 103
8860 AC Harlingen

Telefoon 0517 43 25 25
info@debouwvereniging.nl
debouwvereniging.nl

iban NL90ABNA 0474111660
bic ABNANL2A
KvK 01031631
Btw 8036.32.691

Belang van bewoners en leefbaarheid
De mogelijke gevolgen van mijnbouwactiviteiten raken niet alleen gebouwen, maar ook het gevoel van veiligheid en zekerheid van bewoners. Bewoners moeten erop kunnen vertrouwen dat hun woning veilig is. De signalen die zij aangeven dienen serieus te worden onderzocht. Het mag niet zo zijn dat schade leidt tot langdurige onzekerheid. Een zorgvuldige vergunningverlening vraagt daarom niet alleen aandacht voor technische normen, maar ook voor maatschappelijke gevolgen.

duurzaam betaalbaar

Conclusie en verzoek
De Bouwvereniging verzoekt u om de vergunning niet in werking te laten treden zonder aanvullende waarborgen voor de gebouwde omgeving.
Wij verzoeken specifiek om:

1. het opnemen van een vorm van omgekeerde bewijslast voor schade die mogelijk samenhangt met de zoutwinning;
2. het verplicht stellen van een onafhankelijke nulmeting van het woningbezit binnen het relevante gebied vóór aanvang van de winning;
3. het vastleggen van monitoring, rapportage en interventiemogelijkheden;
4. het waarborgen van een laagdrempelige en rechtvaardige schadeafhandeling voor bewoners en eigenaren.

Gezien de mogelijke gevolgen van bodemdaling voor bewoners, woningen en leefbaarheid verzoeken wij u deze zienswijze nadrukkelijk te betrekken bij uw besluitvorming en de gevraagde waarborgen aan de vergunning te verbinden.

Met vriendelijke groet,

Petra van der Wier
Directeur-bestuurder

Stichting
v/h De Bouwvereniging

Bezoekadres
Bolswardervaart 1
8862 SE Harlingen

Correspondentieadres
Postbus 103
8860 AC Harlingen

Telefoon 0517 43 25 25
info@debouwvereniging.nl
debouwvereniging.nl

iban NL90ABNA 0474111660
bic ABNANL2A
KvK 01031631
Btw 8036.32.691